

KONINKLIJK

LGOG

samen de geschiedenis van LIMBURG ONTDEKKEN

Commissie Kerkgeschiedenis

Dr. R.M. de la Haye
Secretaris C. Kerkgeschiedenis
06-13955311
r.delahaye@planet.nl

UITNODIGING

Activiteit: **Studiedag rond Mgr. Dr. Henri Poels**

Wanneer: vrijdag 28 september 2018, 10.00-18.00 uur

Locatie: Bisschoppelijk Centrum Rolduc, Heyendallaan 82, 6464 EP Kerkrade.

Op vrijdag **28 september 2018** organiseert de Commissie Kerkgeschiedenis van LGOG in samenwerking met Dienst Kerk en Samenleving van het bisdom Roermond te Rolduc een studiedag rond leven en werk van de bekende aalmoezenier van Sociale Werken, Henri Poels (1868-1948), die 150 jaar geleden te Venray geboren werd en 70 jaar geleden te Heerlen-Imstenrade overleed.

De studiedag is na de excursies naar Venray (8 september) en Heerlen (22 september) het derde en laatste deel van het drieluik **In de voetsporen van Mgr. Dr. Henri Poels (1868-1948)**.

Over Henri Poels

Henri Poels was zonder twijfel één van de controversieelste katholieke voorlieden die Limburg in de 20ste eeuw gekend heeft. Nadat zijn veelbelovende wetenschappelijke carrière als bijbelwetenschapper gefrustreerd was geraakt, werd hij in 1910 tot aalmoezenier van sociale werken benoemd. Zijn standplaats was het kerkdorp Welten, onder de rook van Heerlen, het hart van de zich snel ontwikkelende Mijnstreek. De steenkoolwinning zorgde voor vooruitgang en welvaart, maar er waren ook schaduwzijden. De ontwikkeling van de oude industriegebieden in België, Duitsland en Engeland was de wereldlijke en geestelijke autoriteiten een gruwel. Verpaupering, geloofsafval en verloedering gingen er hand in hand.

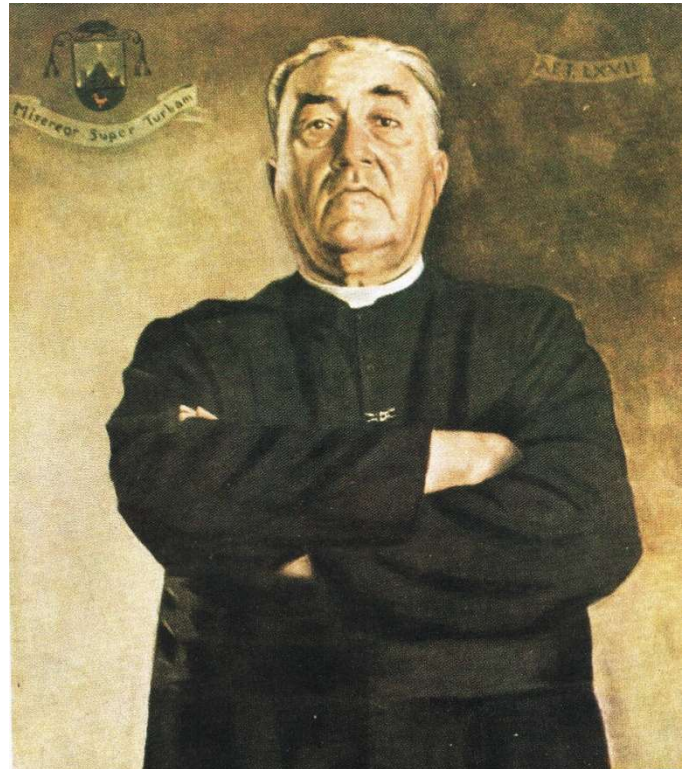
Dat mocht in Limburg niet gebeuren. Poels was goed vertrouwd met de katholieke sociale leer die in de 19de eeuw tot ontwikkeling was gekomen en die zich zowel richtte tegen het ongebreidelde kapitalisme als tegen het ongodsdienstige socialisme. Poels en zijn medestanders gingen voortvarend te werk en stampen in korte tijd een complete, katholieke infrastructuur uit de grond van woningbouwverenigingen, een grondaankoopmaatschappij, vak- en standsorganisaties. Er was nauwelijks een sociaal-economisch of maatschappelijk veld, waar

Poels en zijn collega-aalmoezeniers niet bij betrokken waren. Hun doel was tweërlei: de levensomstandigheden van de (mijn)arbeiders verbeteren en tevens hen voor de Kerk behouden. Een goede organisatie van de zielzorg werd dan ook als essentieel geacht.

Poels had echter ook rekening te houden met de machtige mijndirecties. Onderhandelingen leidden tot compromissen en beschuldigingen van socialistische zijde, dat hij onder een hoedje speelde met de werkgevers. Bij de nationaal-socialisten was Poels evenmin populair. Hij doorzag dankzij contacten met Duitse geestelijken, onder wie de jezuïet Muckermann, al vroeg het gevaar dat van deze politieke stroming uitging. Hij waarschuwde er in alle openlijkheid voor.

Poels initiatieven waren voor anderen een voorbeeld. De voorman der christelijke arbeiders in Belgisch-Limburg, Pieter Jan Broeckx, onderhield nauw contact met hem en spiegelde zijn werk voortdurend met dat van Poels.

Na zijn overlijden werd de nagedachtenis van Poels in stand gehouden door standbeelden in Heerlen en Venray en door een reeks straatnamen in diverse plaatsen. Nochtans lijkt Poels thans enigszins in de vergetelheid verzonken te zijn. Ten onrechte. Een aantal gerenommeerde historici uit België, Duitsland en Nederland zal op deze studiedag uiteenlopende aspecten van Poels' werk en van zijn tijd(genoten) belichten.

**Olieverfportret van Henri Poels door George Tielens.*

U bent van harte uitgenodigd om aan deze studiedag deel te nemen!

Dr. Antoine Jacobs
voorzitter Commissie Kerkgeschiedenis van LGOG

Programma

- 10.00: Ontvangst met koffie en vlaai
10.30: Welkomstwoord door deken Wim van Meijgaarden sss, hoofdaalmoezenier van Sociale Werken
10.45: Welkomstwoord door dr. Antoine Jacobs, voorzitter Commissie Kerkgeschiedenis
11.00: dr. Willibrord Rutten – “Limburg in een eeuw van uitersten”
11.45: dr. Hans de Valk – “De bijbelgeleerde Henri Poels (1893-1910)”
12.30: lunch
13.30: dr. Luc Vints – “Mgr. Pieter Jan Broeckx de Belgisch-Limburgse evenknie van Poels”
14.15: dr. Wolfgang Löhr – August Pieper und der “Volksverein für das katholische Deutschland”
15.00: koffiepauze
15.30: drs. Jan Brauer – “Duitse vrienden en vijanden – Poels tegen het nationaalsocialisme 1930-1940”
16.15: drs. Koos Linders – “Poels en de organisatie van de zielzorg in de mijnstreek”
17.00: sluiting met borrel

Plaats van handeling: Bisschoppelijk Centrum Rolduc, Heyendallaan 82, 6464 EP Kerkrade.

Aanmelding

Aanmelding is mogelijk bij het Bureau van LGOG (info@lgog.nl of 043-3212586). Uw aanmelding is definitief als u € 25,-- hebt overgemaakt op IBAN NL 28 INGB 0006532369 t.n.v. LGOG te Maastricht onder vermelding van uw naam en **Poels**. Er wordt geen geld gerestitueerd.
De inschrijving sluit op 20 september 2018.